

**INFORMACJA ZBIORCZA Z REALIZACJI V EDYCJI PROGRAMU
EDUKACYJNEGO
PT. „ARS, CZYLI JAK DBAĆ O MIŁOŚĆ?”
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

Informacje ogólne:

A. Liczba szkół ponadgimnazjalnych w Polsce, z podziałem na województwa *

*Na podstawie danych z 16 WSSE

Województwo	Liczba szkół ponadgimnazjalnych ogółem w województwie	Zasadnicze szkoły zawodowe	Licea ogólnokształcące, profilowane, uzupełniające	Technika	Inne szkoły ponadgimnazjalne
dolnośląskie	355	81	127	144	b.d.
kujawsko-pomorskie	430	107	111	205	7
lubelskie	347	77	138	125	7
lubuskie	193	49	75	66	3
łódzkie	353	82	132	106	33
małopolskie	522	137	205	145	70
mazowieckie	617	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
opolskie	135	36	44	51	4
podkarpackie	330	60	120	115	37
podlaskie	175	42	70	63	b.d.
pomorskie	303	77	127	95	4
śląskie	567	151	206	194	16
świętokrzyskie	195	51	63	71	5
warmińsko-mazurskie	228	64	91	73	0
wielkopolskie	481	142	178	149	12
zachodniopomorskie	340	80	123	108	29
OGÓŁEM	5231	~1236	~1810	~1710	~227

B. Liczba szkół ponadgimnazjalnych, którym została przedstawiona oferta programowa w roku szkolnym 2017/2018*

*Na podstawie danych z 16 WSSE

Województwo	Liczba szkół ponadgimnazjalnych, którym przedstawiono ofertę programową	Udział procentowy (%)	Liczba szkół ponadgimnazjalnych w województwie
dolnośląskie	298	89,9%	355
kujawsko-pomorskie	318	74,0	430
lubelskie	279	80,4	347
lubuskie	188	97,4	193
łódzkie	328	353	92,9
małopolskie	452	86,6	522
mazowieckie	572	92,7	617
opolskie	115	85,2	135
podkarpackie	214	64,8	330
podlaskie	166	94,9	175
pomorskie	299	98,7	303
śląskie	494	87,1	567
świętokrzyskie	193	98,9	195
warmińsko-mazurskie	215	94,3	228
wielkopolskie	436	90,6	481
zachodniopomorskie	285	83,8	340
OGÓŁEM	4852	92,8	5231

C. Liczba szkół ponadgimnazjalnych biorących udział w programie***Na podstawie danych z 16 WSSE*

Województwo	V edycja	W tym: szkoły realizujące program po raz pierwszy w tej edycji	W tym: szkoły realizujące program po raz piąty w tej edycji	Udział procentowy liczby szkół ponadgimnazjalnych biorących udział w V edycji (%)
dolnośląskie	163	10	74	45,9
kujawsko-pomorskie	154	17	80	35,8
lubelskie	185	24	97	53,6
lubuskie	58	5	23	30,1
łódzkie	122	9	60	34,6
małopolskie	203	19	128	38,1
mazowieckie	229	26	91	37,1
opolskie	58	5	22	40,0
podkarpackie	132	9	59	40,0
podlaskie	67	9	33	38,3
pomorskie	107	9	53	35,8
śląskie	337	7	144	68,2
świętokrzyskie	85	10	29	44,0
warmińsko-mazurskie	98	18	17	45,6
wielkopolskie	182	19	106	41,7
zachodniopomorskie	142	9	55	49,8
OGÓŁEM	2322	205	1071	44,3

Udział procentowy liczby szkół ponadgimnazjalnych biorących udział w V edycji ogółem: 44,3%**D. Liczba uczniów biorąca udział w V edycji programu: 122 353****E. Liczba uczniów biorąca udział w edycjach I-V: 616 222**

Tabela z podziałem na województwa (porównanie V edycji do pierwszej i przedostatniej):

Województwo	Liczba uczniów w I edycji	Liczba uczniów w IV edycji	Liczba uczniów w V edycji	Liczba uczniów objętych programem ogółem (I-V edycje)
dolnośląskie	6704	7503	7675	39960
kujawsko-pomorskie	4437	6162	6274	33348
lubelskie	4416	6421	7360	34284
lubuskie	2023	2688	3426	14402
łódzkie	4949	4685	5336	28874
małopolskie	11768	16479	13346	76324
mazowieckie	6302	12137	12448	62475
opolskie	1824	2838	2822	13551
podkarpackie	5439	6777	9166	40017
podlaskie	2790	2592	3005	16864
pomorskie	3998	7524	7402	32514
śląskie	8452	17557	19833	94568
świętokrzyskie	2219	6263	4790	22226
warmińsko-mazurskie	3475	4028	4601	22405
wielkopolskie	7219	9312	8881	55664
zachodniopomorskie	2632	9036	5988	28905
OGÓŁEM	78 647	121 843	122 353	616 222

D. Liczba rodziców biorących udział w V edycji programu: 38 456.

1. Sposób przeszkolenia szkolnych koordynatorów do realizacji programu:

Odpowiedzi:	Liczba osób
Szkolenia organizowane przez powiatowych koordynatorów (liczba szkoleń -161)	506
Samodzielnie przy pomocy dostępnych materiałów edukacyjnych	405
Inny sposób: - uczestniczyli w szkoleniach e-learningowych na platformie: www.zdrowiewciazy.pl - uczestniczyli w naradach organizowanych przez powiatowych koordynatorów - podczas wizytacji prowadzonych przez pracowników PSSE - otrzymali wytyczne dotyczące realizacji programu w szkołach ponadgimnazjalnych od powiatowych koordynatorów - uczestniczyli w rozmowach indywidualnych z powiatowymi koordynatorami	763

2. Sposób przeszkolenia powiatowych koordynatorów do realizacji programu:

Odpowiedzi:	Liczba osób
Szkolenia organizowane przez WSSE (liczba szkoleń - 8)	205
Samodzielnie przy pomocy dostępnych materiałów edukacyjnych	140
Inny sposób: - uczestniczyli w naradach organizowanych przez WSSE - podczas konsultacji telefonicznych z wojewódzkimi koordynatorami - otrzymali wytyczne dotyczące realizacji programu w szkołach ponadgimnazjalnych od wojewódzkich koordynatorów	217

3. Udział rodziców w działaniach realizowanych w ramach programu:

Odpowiedzi:	Liczba placówek
TAK: - otrzymali materiały programowe podczas wywiadówek w szkole (ulotki, broszury) - otrzymali listy informujące o realizacji programu, z prośbą o wyrażenie zgody na udział ich dzieci - uczestniczyli w warsztatach i spotkaniach, podczas których szkolni koordynatorzy prezentowali cele i założenia programu oraz treści programowe - uczestniczyli w pogadankach i prelekcjach na temat substancji psychoaktywnych prowadzonych przez koordynatorów szkolnych lub zaproszonych ekspertów/specjalistów - uczestniczyli w działaniach przygotowywanych przez młodzież	927 (39,58%)

- oglądali film „Wieczne dziecko” - została zaprezentowana rodzicom strona internetowa projektu www.zdrowiewciazy.pl	
NIE	1313 (56,06%)
BRAK ODPOWIEDZI:	102 (4,36%)

4. Zaangażowanie organizacji młodzieżowych i liderów zdrowia w realizację programu:

Odpowiedzi:	Liczba placówek
TAK	20 (9,76%)
NIE	169 (82,44%)
BRAK ODPOWIEDZI:	16 (7,8%)

5. Liczba godzin poświęcona na realizację programu w szkołach:

Odpowiedzi:	Liczba placówek
do 6 godzin lekcyjnych	1641 (70,99%)
od 6 do 8 godzin lekcyjnych	1641 (17,26%)
od 8 do 10 godzin lekcyjnych	1641 (3,55%)
od 10 do 12 godzin lekcyjnych	1641 (2,94%)
powyżej 12 godzin lekcyjnych	1641 (3,46%)
BRAK ODPOWIEDZI:	1641 (1,82%)

6. Ocena programu przez szkolnych koordynatorów oraz ocena zaangażowania koordynatorów szkolnych i powiatowych

(skala: 1 – niedostatecznie, 2 – dostatecznie, 3 – dobrze, 4 – bardzo dobrze, 5 – świetnie):

Odsetek uzyskanych odpowiedzi ze szkół realizujących program:

Skala odpowiedzi	1	2	3	4	5	Brak
Zaangażowanie uczniów podczas realizacji programu	0,09%	3,55%	27,47%	51,98%	14,29%	2,63%
Treści merytoryczne programu oceniane przez realizatora	0,05%	1,34%	15,48%	55,67%	24,65%	2,81%
Wsparcie szkoły	0,28%	3,23%	21,38%	49,08%	22,95%	3,09%

Materiały pomocnicze	0,51%	3,59%	16,87%	47,24%	28,53%	3,27%
Zaangażowanie koordynatorów szkolnych	0,09%	2,49%	16,79%	54,11%	25,32%	1,20%
Zaangażowanie koordynatorów powiatowych	0,00%	5,76%	26,78%	43,39%	24,07%	0,00%

7. Liczba placówek deklarujących udział w programie w następnym roku szkolnym:

Odpowiedzi:	Liczba placówek
TAK	1560
NIE	104
NIE WIEM	580
BRAK ODPOWIEDZI:	70

8. Podsumowanie oraz dodatkowe informacje o realizacji programu:

W roku szkolnym **2017/2018 została zrealizowana V edycja programu** edukacyjnego pt. „ARS, czyli jak dbać o miłość?”.

Ofertę programową przedstawiono 4852 szkołom ponadgimnazjalnym, co stanowiło ok. 92,8% wszystkich szkół ponadgimnazjalnych w Polsce (*wg danych z 16 WSSE*).

V edycja programu została zrealizowana w 2322 szkołach ponadgimnazjalnych w Polsce (44,3% wszystkich tego typu szkół w Polsce), z czego znaczący udział stanowiły następujące typy szkół: zasadnicze szkoły zawodowe (1236), licea ogólnokształcące, profilowane i uzupełniające (1810), technika i technika uzupełniające (1710) oraz inne szkoły ponadgimnazjalne (227) – w tym od V edycji również m.in. zakłady poprawcze lub inne tego typu placówki pracujące z młodzieżą. W porównaniu z poprzednim rokiem szkolnym nastąpił spadek liczby szkół realizujących program - IV edycję zrealizowano w 2732 szkołach.

Działaniami programowymi **w V edycji objęto ogółem 122 353 uczniów** szkół ponadgimnazjalnych. Łącznie, przez wszystkie edycje (I-V), w programie wzięło udział 616 222 uczniów z całej Polski. W V edycji programu udział wzięło 38 456 rodziców.

89,2% uczniów chętnie uczestniczyło w zajęciach. Prawie dla wszystkich ankietowanych treści były zrozumiałe – 97,0%. Uczniowie stwierdzili również, że dobrze (31,6%), bardzo dobrze (39,9%) lub celująco (17,2%) opanowali treści programowe i pogłębili swoją wiedzę (65,4%). Dla 88,2% badanych, formy prowadzenia zajęć były ciekawe i mogli w nich aktywnie uczestniczyć (92,3%). Dla 71,5% uczniów zajęcia wniosły coś nowego do ich wiedzy lub poglądów na temat omawianych substancji psychoaktywnych. Za najbardziej wartościowej kwestie uczniowie uznali m.in. wpływ środków psychoaktywnych na związki i relacje międzyludzkie, wpływ alkoholu i papierosów na atrakcyjność partnera, informacje dotyczące FAS, historie z życia osób uzależnionych ukazujące destrukcyjny wpływ substancji psychoaktywnych na ich losy, wiedza z asertywności. **Większość uczestników programu uważa, że jest on ważny oraz, że należy go proponować młodzieży szkół ponadgimnazjalnych (96%).** Młodzież chciałaby, aby w przyszłości ich dzieci uczestniczyły w podobnych zajęciach (82,6%). W programie uczniom najbardziej brakowało czasu na dyskusję i mała ilość czasu przeznaczona na realizację programu.

Z ankiety wynika, iż uczniowie posiadają już znaczny zasób wiedzy w kwestii szkodliwego wpływu alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych na płód (89,7%). Niestety prawie 10,3% ankietowanych stwierdziło, że uczestnicy tych zajęć, pomimo zdobytej wiedzy, nie będą ostrożniejsi w kwestii używania substancji psychoaktywnych, co jest sygnałem do kontynuacji działań edukacyjnych, w celu dalszej zmiany postaw odbiorców.

Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?” został opracowany przez dr Krzysztofa Wojcieszka, w ramach Projektu KIK/68 „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych” współfinansowanego ze środków Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

